

JORDI PABLO I GRAU, «La Barcelona irreverent. 1840-1910 El sentit de la paròdia. De la Societat del Born al Niu Guerrer», al catàleg de *La Barcelona irreverent. De la Societat del Born al Niu Guerrer (1858-1910)*. Institut de Cultura de Barcelona, 2012.

L'altre concepte que encapçala l'estudi és el de *irreverent*. També aquí cal fer-hi matisos. En l'actualitat la paraula té una connotació de sàtira de l'Església, però com es veurà, aquesta mai no va ser una característica significativa de la majoria d'activitats aquí estudiades. El rerefons probablement era més polític i sociocultural, el del republicanisme federal perseguit i el de la Renaixença, de caràcter més popular, com a vindicació de la llengua i la cultura catalanes, una expressió popular àmplia de l'enfrontament amb el poder establert. Anant més enllà, en el cas dels Jocs Florals Humorístics o en les nombroses representacions del *Don Juan Tenorio*, hi havia també una certa autocrítica cultural, una sàtira indissimulada contra l'encarcarament cultural del catalanisme més conservador. Com es veurà, en alguna ocasió, com en el cas de la cavalcada de carnaval coneguda com La Gran Pesquera

(1891-1892), el motiu de sàtira s'amplia a la política internacional d'aquells anys. En altres casos, la sàtira era més de caràcter social.